

Budapest, 2015. június 8.

Dr. Fazekas Sándor
földművelésügyi miniszter
Földművelésügyi Minisztérium
Budapest

Tárgy: A Nemzeti Kibocsátási Határértékekről szóló irányelv felülvizsgálatáról szóló megbeszélés a 2015. június 15-i Környezetvédelmi Tanácsülésen

Tisztelt Miniszter Úr!

Az Európai Unió következő Környezetvédelmi Tanácsülésén sorra kerülő, a Nemzeti Kibocsátási Határértékekről szóló ún. NEC (National Emission Ceilings) irányelv felülvizsgálatával kapcsolatos egyeztetés miatt fordulunk Önhöz. Levelünkkel arra kívánunk rávilágítani, hogy egy szigorú szabályozás rendkívül fontos lenne a lakosság egészsége és a környezet állapota szempontjából. Mindezekre tekintettel kérjük, hogy az ülésen szíveskedjen támogatni a legfontosabb javaslatainkat.

A levegő minősége Magyarországon

Az Európai Unióban évente több mint 400.000 ember idő előtti halálzásáért felelős a légszennyezés, beleértve az évi több mint 16.000 halálesetet Magyarországon.¹ A rossz levegőminőséggel összefüggő súlyos betegségek kórházi kezelése, a szükséges gyógyszerek és a rengeteg emiatt kieső munkanap óriási terhet ró a gazdaságra is.² A légszennyezés miatti egészségkárosodás, halálozás költségei Magyarországon csak 2010-ben 2.500 és 7.400 milliárd forint közötti összeget emésztettek fel!³ A légszennyezés károsan hat továbbá a természetre, a biológiai sokféleségre, a mezőgazdasági termelésre, az épületekre és műemlékekre.

A szigorúbb NEC irányelv szükségessége

- A légszennyezés nem áll meg az országhatároknál, a levegőminőség természetesen függ a magyarországi kibocsátástól, de természetesen a más tagállamok szennyezésétől is, és fordítva. A NEC irányelv egy egyedi eszköz arra, hogy

¹ Air quality in Europe - 2014 report, page 55

² European Commission's Impact Assessment:

http://ec.europa.eu/environment/archives/air/pdf/Impact_assessment_en.pdf

³ European Commission's cost benefit analyses:

<http://ec.europa.eu/environment/air/pdf/TSAP%20CBA.pdf>

[http://ec.europa.eu/environment/air/pdf/TSAP_CBA_corresponding_to_IIASA7_v1-02\[1\].pdf](http://ec.europa.eu/environment/air/pdf/TSAP_CBA_corresponding_to_IIASA7_v1-02[1].pdf)

csökkentse a kontinens kibocsátását. Enélkül a levegőminőség javítására tett nemzeti erőfeszítéseket alááshatja a máshonnan érkező szennyezés.

- A háttérszennyezés csökkentését biztosíthatja egy szigorú NEC irányelv, így segítve a levegőminőség javításán helyi szinten, különösen a nagyvárosokban, ahol jelenleg a legrosszabb a helyzet. Emellett segíthet a környezeti levegő minőségéről szóló irányelv határértékeinek és az Egészségügyi Világszervezet (WHO) ajánlásainak betartásában, hozzájárulva a Magyarország ellen folyó kötelezettségszegési eljárás megnyugtató rendezéséhez is.
- Egy ambiciózus irányelv komoly szociális és gazdasági előnyökkel is jár. Különböző tanulmányok egybehangzó álláspontja szerint a kibocsátás csökkenésével járó megtakarítások és gazdasági előnyök sokszorosan meghaladják az intézkedésekkel járó költségeket.⁴

Ajánlásaink

Az irányelv csak akkor járhat kellő egészségügyi, társadalmi és gazdasági előnyökkel, ha a tisztelt Miniszter Úr és a többi uniós tagállam képviselői is támogatják a szigorúbb kibocsátás-csökkentési vállalásokat. Aggályosnak tartjuk, hogy az eddigi tárgyalások nem foglalkoztak a lehetőséggel, hogy emeljenek a Bizottság tervezetében foglalt szinten.

A fentiek miatt arra kérjük Önt, hogy támogassa a következő ajánlásokat:

1. A 2020-ra, 2025-re és 2030-ra szóló csökkentési kötelezettségeknek szigorúbbnak kell lenniük.

A NEC irányelvnek biztosítania kell az uniós levegőminőségi célok elérését, egyebek mellett azt, hogy “a levegőminőségi szinteknek olyannak kell lennie, hogy ne legyenek számottevőek az emberi egészségre és a környezetre háruló negatív hatások és kockázatok”⁵. Minél jobban csökken a kibocsátás, annál nagyobb előnyök származnak ebből, különösen a lakosság egészsége szempontjából. Ezeket úgy lehetne elérni, ha a költséghatékony technikai és nem technikai jellegű intézkedéseket végrehajtják. Egy friss tanulmány bemutatja, hogy az Európai Tanács által 2014 októberében jóváhagyott klíma- és energiapolitikának köszönhetően ugyanakkora vagy alacsonyabb költségek mellett nagyobb kibocsátáscsökkentést lehet elérni.⁶

2. A 2025-re szóló csökkentési vállalásoknak jogi kötőerővel kell rendelkezniük.

A Bizottság tervezete 2030-ra irányozza elő a jogilag is kötelező kibocsátáscsökkentési szabályokat. Ez a túl távoli jövőben van, a légszennyezés csökkentéséhez mielőbbi intézkedésre van szükség.

⁴ Az Európai Bizottság megbízásából készült költség-haszon elemzés:

<http://ec.europa.eu/environment/air/pdf/TSAP%20CBA.pdf>

[http://ec.europa.eu/environment/air/pdf/TSAP_CBA_corresponding_to_IIASA7_v1-02\[1\].pdf](http://ec.europa.eu/environment/air/pdf/TSAP_CBA_corresponding_to_IIASA7_v1-02[1].pdf)

⁵ Amint azt az EU 7. Környezetvédelmi Programja 2013-ban előírta

⁶

http://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2014/528802/EPRS_STU%282014%29528802_REV1_EN.pdf

3. **A metánkibocsátást az irányelv hatálya alatt kell tartani.**

Aggódva szereztünk tudomást arról, hogy a Tanács azt fontolgatja, hogy a metánt kiveszi az irányelv hatálya alól. Álláspontunk szerint a metánra is ki kell terjednie a NEC szabályainak annak érdekében, hogy csökkenjen a talajközeli ózon keletkezése.

4. **A higanyt is az irányelv hatálya alá kell venni.**

A higany egy mérgező és a határokat egyáltalán nem tisztelő szennyezőanyag, amely hatalmas károkat okoz az emberi egészségben és az ökoszisztémákban. A NEC irányelvbe való beépítése biztosíthatná a kibocsátás csökkentését és ezáltal a lakosság kitettségét, hozzájárulva az új Minamata Egyezmény hatékony végrehajtásához.⁷

A légszennyezéssel kapcsolatos intézkedések minden további halasztása elfogadhatatlan az emberi egészségre és a környezetre gyakorolt hatása miatt. Ezért számítunk a támogatására a Környezetvédelmi Tanács ülése alatt és az azt követő hónapokban is.

A fentiekkel kapcsolatban szíves válaszát várva,

üdvözlettel:

Lukács András
elnök

⁷

A higany és légszennyezés témájában további tájékoztatás:

<http://www.eeb.org/index.cfm/library/air-mercury-cutting-mercury-emissions-improving-people-s-health/>

